

ETISKE RETNINGSLINJER

SUPPLIER CODE OF CONDUCT

NOBI
NORSK BETONGINDUSTRI

ETISKE RETNINGSLINJER FOR LEVERANDØRER:

NOBI forplikter seg til å drive en ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Vi setter høye krav til oss selv, men har også tydelige forventninger til involverte samarbeidspartnere. Våre etiske retningslinjer legger føringer for seriøs og transparent opptreden i forretningssamarbeid.

Innhold:

1.0 - Minimumsstandarder:	3
1.1 - Tvangsarbeid (ILO-konvensjon nr. 29, 105 og 131):	3
1.2 - Fri organisering (ILO-konvensjon nr. 87, 98, 135 og 154):	3
1.3 - Barnarbeid (FNs konvensjon om barnets rettigheter, ILO konvensjoner nr. 138, 182 og 79, ILO anbefaling nr. 146):	3
1.4 - Diskriminering (ILO-konvensjon nr. 100 og 111, FN-konvensjonen om diskriminering av kvinner):	3
1.5 - Brutal mishandling (FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, art. 7):	4
1.6 - HMS (ILO konvensjon nr. 155 og anbefaling nr. 164):	4
1.7 - Lønn (ILO konvensjon nr. 131):	4
1.8 - Arbeidstid (ILO konvensjon nr. 1 og 14):	4
1.9 - Regulære ansettelser (ILO-konvensjon nr. 95, 158, 175, 177 og 181):	4
1.10 - Marginaliserte befolkningsgrupper (FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, art. 1 og 2, ILO-konvensjon nr. 169):	5
1.11 - Miljø (FNs klimakonvensjon med protokoller, FNs konvensjon om biologisk mangfold og FNs ørkenkonvensjon):	5
2.0 - Åpenhetsloven:	5
3.0 - Antikorrupsjon:	5
4.0 - Antihvitvasking:	6
5.0 - Interessekonflikter og rettferdig konkurranse:	6
6.0 - Gaver og fordeler:	6
7.0 - Personvern og konfidensialitet:	6
8.0 - Beskyttelse av eiendom:	7
9.0 - Sanksjoner:	7
10.0 - Brudd på etiske retningslinjer:	7

1.0 - Minimumsstandarder:

Retningslinjene er minimumsstandarder og skal følges- og signeres av leverandører til NOBI AS.
Lowverk og internasjonalt anerkjente standarder som f.eks. OECD retningslinjer, FN- og ILO-konvensjoner skal etterleves.

Ved avvik mellom nasjonal lovgivning og overnevnte standarder skal strengeste forpliktelse gjøres gjeldende i samsvar med lowverk. Som leverandør til NOBI AS plikter du å påse at deres underleverandører følger disse standardene og opptrer redelig.

1.1 - Tvangsarbeid (ILO-konvensjon nr. 29, 105 og 131):

Det skal ikke foregå noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid. Arbeidere skal ikke måtte levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver og skal fritt kunne avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid. Alle arbeidere skal motta en skriftlig avtale på et forståelig språk som inneholder gjeldende lønnsvilkår og betalingsmåte, før arbeidet tiltres.

1.2 - Fri organisering (ILO-konvensjon nr. 87, 98, 135 og 154):

Arbeiderne skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget valg, og til å forhandle kollektivt. Arbeidsgiveren skal ikke diskriminere fagforeningsrepresentanter, eller hindre dem i å utføre sitt fagforeningsarbeid. Dersom disse rettigheter er begrenset ved lov, skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke i noe tilfelle hindre, parallelle mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling.

1.3 - Barnearbeid (FNs konvensjon om barnets rettigheter, ILO konvensjoner nr. 138, 182 og 79, ILO anbefaling nr. 146):

Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som setter helse eller sikkerhet i fare, inkludert nattarbeid. Barn under 15 år (14 eller 16 år i visse land) skal ikke utføre arbeid som kan være til skade for deres utdanning. Nyrekruttering av barnearbeidere i strid med ovennevnte konvensjoner er uakseptabelt. Dersom det allerede foregår slikt barnearbeid, skal det arbeides for snarlig utfasing. Det skal samtidig legges til rette for at barna gis mulighet til livsopphold og utdanning inntil barnet ikke lenger er i skolepliktig alder.

1.4 - Diskriminering (ILO-konvensjon nr. 100 og 111, FN-konvensjonen om diskriminering av kvinner):

Det skal ikke forekomme diskriminering i arbeidslivet basert på etnisk tilhørighet, kaste, nasjonalitet, religion, alder, uførhet, kjønn, sivilstatus, seksuell orientering, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet. Det skal etableres vern mot seksuelt påtrengende, truende, fornærmende eller utnyttende adferd, og mot diskriminering eller oppsigelse på usaklig grunnlag, for eksempel ekteskap, graviditet, foreldrestand eller status som HIV-smittet.

1.5 - Brutal mishandling (FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, art. 7):

Fysisk mishandling eller avstraffelse, eller trussel om fysisk mishandling skal være forbudt. Det samme gjelder seksuelt eller annet misbruk, og forskjellige former for ydmykkelser.

1.6 - HMS (ILO konvensjon nr. 155 og anbefaling nr. 164):

Det skal arbeides for å skaffe arbeiderne et sikkert og sunt arbeidsmiljø. Nødvendige tiltak skal iverksettes for å forhindre og minimere ulykker og helseskader som resultat av, eller relatert til forhold på arbeidsplassen.

Arbeiderne skal ha jevnlig og dokumentert opplæring i helse og sikkerhet. Helse og sikkerhetsopplæring skal gjentas for nyansatte. Arbeiderne skal ha tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann. Hvis relevant skal arbeidsgiver også besørge tilgang til fasiliteter for helsesikker oppbevaring av mat.

Hvis arbeidsgiver stiller losji, skal dette være rent, sikkert og tilstrekkelig ventilert og med tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann.

1.7 - Lønn (ILO konvensjon nr. 131):

Lønn til arbeiderne skal minst være i tråd med nasjonale minstelønnsbestemmelser eller industriens standard, og alltid tilstrekkelig til å dekke grunnleggende behov. Lønnsforhold og utbetaling av lønn skal være skriftlig avtalefestet før arbeid påbegynnes. Avtalen skal være forståelig for arbeideren. Fratrukk i lønn som disiplinærreaksjon skal ikke tillates.

1.8 - Arbeidstid (ILO konvensjon nr. 1 og 14):

Arbeidstiden skal være i tråd med nasjonale lover eller industriens standard, og ikke overstige arbeidstid i samsvar med gjeldende internasjonale konvensjoner. Arbeiderne skal ha minst 1 fridag i uken. Pålagt overtidsarbeid skal være begrenset.

1.9 - Regulære ansettelser (ILO-konvensjon nr. 95, 158, 175, 177 og 181):

Utført arbeid skal så langt som mulig være basert på anerkjente arbeidsrelasjoner som ivaretar de ansattes rettigheter og sosiale beskyttelse i tråd med nasjonal lovgivning og praksis. Forpliktelser overfor arbeidere skal ikke omgås gjennom bruk av korttidsengasjementer, underkontraktører eller andre arbeidsrelasjoner. Hvis slike arbeidsrelasjoner benyttes har arbeiderne krav på samme type rettigheter som ordinære arbeidstakere.

1.10 - Marginaliserte befolkningsgrupper (FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, art. 1 og 2, ILO-konvensjon nr. 169):

Produksjonen, og uttaket av råvarer til produksjonen, skal ikke bidra til å ødelegge ressurs- og inntektsgrunnlag for marginaliserte befolkningsgrupper, for eksempel ved å beslaglegge store landarealer eller andre naturressurser som disse befolkningsgruppene er avhengig av.

1.11 - Miljø (FNs klimakonvensjon med protokoller, FNs konvensjon om biologisk mangfold og FNs ørkenkonvensjon):

Miljøtiltak vurderes i hele produksjons- og distribusjonskjeden, fra råvareproduksjon til utsalg. Både lokale, regionale og globale miljøaspekter skal søkes ivaretatt. Lokalmiljøet på produksjons-stedet skal ikke bli drevet rovdrift på, eller skadet av forurensning.

Nasjonal og internasjonal miljølovgivning og -reguleringer skal overholdes. Relevante utslippstillatelser er innhentet der det er nødvendig. Skadelige kjemikalier og andre stoffer skal forvaltes på en forsvarlig måte.

Det skal iverksettes tiltak for å redusere avfallsmengden, forhindre avfall på avveie og sikre forsvarlig avfallshåndtering. Det skal iverksettes tiltak for å bevare landskap, arter og genetisk mangfold i nærliggende områder.

2.0 - Åpenhetsloven:

Loven pålegger NOBI AS en informasjonsplikt i tillegg til en plikt til å utføre aktsomhetsvurderinger iht. OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Som leverandør blir du evaluert og tilordnet en risikoklassifisering basert på en rekke kriterier i våre aktsomhetsvurderinger. Vi forventer at du som leverandør bistår vårt dokumentasjonsbehov og imøtekommer risikoreducerende tiltak dersom tilfelle.

NOBI ser til fordel mot leverandører som har ledelsessystemer for implementering av etiske retningslinjer og øvrige sertifiseringer.

3.0 - Antikorrupsjon:

NOBI har nulltoleranse for alle former av korrupsjon. Korrupsjon hindrer økonomisk utvikling, virker konkurransehemmende og undergraver både rettsstaten og den demokratiske prosessen i et samfunn. All vår aktivitet skal tåle dagens lys, noe vi forventer hos våre samarbeidspartnere også.

Man unngår korrupsjon ved å velge etisk riktig. Vi forventer av våre leverandører utviser god forretningsskikk gjennom redelighet, integritet og åpenhet. Du skal ikke godta, ta imot, tilby eller be om bestikkelser, tilretteleggingshonorar eller utilbørlige fordeler, ytelser eller tjenester. Bestemmelsen kan følgelig ikke omgås ved bruk av mellommenn eller lignende ordning.

4.0 - Antihvitvasking:

NOBI er forpliktet til å dokumentere nøyaktig regnskap og rapportering iht. gjeldende bestemmelser. Alle transaksjoner med NOBI AS skal være tilstrekkelig dokumentert i samsvar med anerkjente regnskapsprinsipper. Ved forekomster av tvilsomme-, usanne eller villedende oppføringer vil NOBI AS betrakte dette som forsøk på svindel – og derfor ikke aksepteres.

Som leverandør til NOBI krever vi at du etterlever alle relevante forskrifter og konkurranse-lovgivning. Alle transaksjoner med NOBI AS skal være avtalefestet, lovlig og av normal forretningsmessig art.

5.0 - Interessekonflikter og rettferdig konkurranse:

I forretningsrelasjoner med NOBI AS skal du opptre uten hensyn til personlig vinning. Nærliggende med personlige gaver- og fordeler, forventer vi at du representerer din arbeidsgiver med god forretningsskikk. Det innebærer blant annet å aktivt unngå situasjoner som kan føre til rollekonflikter og interessekonflikter i vårt felles forretningssamarbeid. NOBI AS forventer at du varsler oss dersom du mistenker det foreligger grunnlag for interessekonflikter.

Vi er en forkjemper av fri, åpen konkurranse der avtaler inngås på rettferdig vis og jevnbyrdige vilkår. Som leverandør til NOBI forventes det at du praktiserer rettferdig konkurranse og ikke tar del i noen form av kartellvirksomhet (e.g., kvote-, marked-, kundefordeling og prissamarbeid).

6.0 - Gaver og fordeler:

NOBI AS vil ikke under noen omstendigheter be om, ta imot eller tilby gaver som påvirkningsmiddel til å drive urettmessige forretningsbeslutninger. Som leverandør skal du respektere vår policy og opptre redelig ovenfor oss og øvrige aktuelle interessenter.

Høflighetsgaver av beskjeden verdi kan unntaksvis godtas. Bevertning skal kun tilbys i forbindelse med legitime forretningsaktiviteter og holdes innenfor rimelighetens grenser.

7.0 - Personvern og konfidensialitet:

NOBI beskytter og bearbeider personvernsopplysninger til alle interessenter rundt virksomheten med høy integritet. Tilsvarende forventer vi at våre forretningsrelasjoner utøver redelig behandling gjennom hele prosessen (innhenting, registrering, lagring og sletting).

I forretningssamarbeid kan du motta konfidensiell informasjon fra oss i NOBI. Som vår samarbeidspartner forventer vi at konfidensiell informasjon ikke blir avslørt til tredjeparter uten forhåndsgodkjenning. Vi jobber prinsippfast med å ivareta konfidensialitet rundt våre interessenters eiendeler (både materielle og immaterielle).

8.0 - Beskyttelse av eiendom:

Som et ledende betong- og industrikonsern vil NOBI ivareta både materielle og immaterielle eiendeler. Som forretningspartner av NOBI AS forplikter du å respektere vår- og øvrige interessenters eiendom.

- **Materielle eiendeler:** Utstyr, hardware, produkter, råvarer, penger mm.
- **Immaterielle eiendeler:** Merkevarer, forretningshemmeligheter, opphavsrettigheter, patent, knowhow mm.

9.0 - Sanksjoner:

NOBI respekterer offentlige handelslover, inkludert økonomiske sanksjoner, import- og eksportlovgivning. Som leverandør til byggeindustrien har vi et ansvar for en bærekraftig- og redelig verdikjede. Dersom underleverandører, kunder eller øvrige samarbeidspartnere er involvert i transaksjoner med sanksjonerte land, selskaper eller personer – forventer vi at du etterlever sanksjoner og tilpasser dine forretningsaktiviteter.

NOBI ønsker naturligvis å kjenne sine forbindelser og reelle eiere. NOBI tar derfor forbehold om revisjoner av eksterne parter i forretnings samarbeid og kontrollere hvorvidt ekstern part omfattes av sanksjoner.

10.0 - Brudd på etiske retningslinjer:

Leverandører skal oppfylle minimumsbestemmelser i pkt. 1.0. NOBI forventer alle våre leverandører jobber med kontinuerlig forbedring og imøtekommer eventuelle risikoreduserende tiltak innen avtalt og rimelig frist.

Engasjement og innsats mot ansvarlig næringsliv er en grunnforutsetning for videreføring av samarbeid med nye leverandører. Dersom NOBIs dokumentasjonsbehov ikke imøtekommes, avtalt risikoreduserende oppfølging ikke utføres, kritikkverdige forhold som bryter overnevnte etiske retningslinjer, eller hvis lovpålagte krav ikke innfris, kan NOBI AS beslutte å avslutte relasjonen.

NOBI AS skal varsles ved vesentlige avvik eller brudd på disse etiske retningslinjene.

Leverandør: _____

Sted og dato: _____

Signatur fra leverandør: _____